A°. 1830. No. 15.

SURINAAM-SCHE KRANT.

VRIJDAG, DEN 19den FEBRUARIJ.

PARAMARIBO, 18 Februarij, 1830.

In *Nederl. Staats Couranten* van Nov. l. l. leest men:

De volgende redenering komt in de *Algemeine Zeitung* voor:

„Het geschreeuw der Fransche en Engelsche dagbladen over den vrede in het Oosten, en over het misbruik, hetwelk Rusland, zoo zij zeggen, van de overwinning maakt, is al zeer zonderling. Hoe durven de Franschen zulke verwijten aan Rusland te doen; zij, die midden in den vrede, welken zij thans genieten, nadat de verbondene legers hen tweemalen in hun eigen land tot rust hebben moeten noodzaken, nog onophoudelijk durven betoogen, dat Frankrijk zich weder tot den *Rijn* moet uitbreiden? Of hoe kunnen Engelschen zoo spreken; zij, die in *hunne* betrekkingen met de volken van Azië hunne overmagt op eene zoo ontzettende wijze hebben doen gelden, gelijk hun ontmetelijk Rijk in Indie genoegzaam bewijst? Hunne vertoogen zijn dus in de daad belachelijk, en verdienen niet, dat men ze ernstig bestrijde. Voor het overige zal dergelijk geschreeuw Rusland weinig deeren. Het is opmerkelijk, hoe zeer de openbare denkwijze in Duitschland sedert eenigen tijd naar de zijde van Rusland overhelt. Te voren plagten alle vreemde staatkundige partijen en belangen bij ons vele aanhangers en voorstanders te hebben; doch nu zal men er slechts weinigen vinden, die met de Engelsche en Fransche staatkunde veel op hebben."

Hetgeen hier boven van de onbillijkheid gezegd wordt, waarmede de Engelschen den Keizer van Rusland beoordeelen, terwijl zij zelve ten opzigte van de Aziatische volken het regt van den sterksten altijd zonder eenige matiging uitoefenen, wordt zelfs door een der Londensche dagbladen, *the Globe and Traveller*, in het midden gebragt. Na betoogd te hebben, dat aan het gedrag van Rusland ten opzigte van Turkije wezenlijk de naam van gematigd niet kan betwist worden, vervolgt dat blad aldus: „De voorwaarden, welke Rusland aan de Porte voorgeschreven heeft, zijn van denzelfden aard als die, welke onze Regering in Indie [in 1826] aan de Birmannen heeft opgelegd; de schadeloosstelling is, wanneer men den betrekkelijken rijkdom der veroverde gewesten in aanmerking neemt, niet drukkender; de waarborgen, welke men voor derzelver voldoening genomen heeft, zijn niet ongepaster; en, *indien men op de uitgestrektheid van het afgestane grondgebied let, dan valt de vergelijking waarlijk niet ten voordeele der Engelsche gematigdheid uit.* De oorzaak van de beide oorlogen schijnt nagenoeg dezelfde geweest te zijn, te weten, de dwaze overmoed van barbaarsche Mogendheden. Het is onbillijk gehandeld, wanneer men de omstandigheid, dat Keizer *Nikolaas* over een Rijk heerscht, hetwelk zich reeds lang uitgebreid heeft, en, naar den natuurlijken loop der dingen, nog meer zal uitbreiden, als een bewijs van zijne eerzucht wil doen gelden. En het zoude even onregtvaardig zijn, de eerzucht van *Katharina* of zelfs van *Alexander* op rekening van Keizer *Nikolaas* te willen stellen als den tegenwoordigen Koning van Frankrijk aansprakelijk te willen maken voor hetgeen *Lodewijk de XIV* de of *Bonaparte* gedaan heeft."

AMERIKA.

Te Baltimore heeft men, door middel van een koopvaarder, regtstreeksche berigten uit Tampiko tot den 1sten September ontvangen. Het blijkt daaruit, dat de Spaanschen Opperhevelhebber *Baradas*, na eenigen tijd te Tampiko vertoefd te hebben, met een deel zijner magt naar de zijde van Altemeira was opgetrokken, om den Mexikaanschen Generaal *La Garza*, die tot laatsgenoemde plaats was voortgerukt, onverhoeds te overvallen. Zoodra de Generaal *Santa-Anna*, die destijds zijn hoofdkwartier te Oud-Tampiko had, hetwelk op omstreeks een uur afstands van de nieuwe stad van dien naam ligt, dit vernomen had, besloot hij om de teruggeblevene Spanjaarden aan te tasten. Hij trok dien ten gevolge, in den nacht tusschen den 21sten en 22sten Augustus, met 1400 man tegen Tampiko op, en drong tot in die stad door. De teruggeblevene Spanjaarden verzamelden zich echter, en nu ontstond er in de straten van Tampiko een gevecht, hetwelk van des nachts ten twee tot des morgens ten tien ure duurde, en daarmede eindigde, dat de Spanjaarden in onderhandeling traden en er in toestemden om de stad te ontruimen. Intusschen kwam de Generaal *Barradas* die bij Altemeira door de Mexikanen vrij slecht ontvangen was geworden, weinige uren daarna voor Tampiko terug en gaf door zijne verschijning aan de zaak een geheel ander aanzien. De Generaal *Santa-Anna* was nu op zijne beurt genoodzaakt, om in onderhandeling te treden; doch wist voor zich en zijne krijgsbenden eenen vrijen aftogt naar zijne vorige stelling bij Oud-Tampiko te bedingen. Even voor dezen mislukten aanval waren de goederen der Noord-Amerikaansche ingezetenen in Tampiko bevonden, op eene oorlogssloep der Vereenigde Staten, die in de haven dier stad lag, in veiligheid gebragt.

„Sedert dien tijd," leest men verder in deze berigten, „heeft *Santa-Anna* zijne stellingen bij Oud-Tampiko niet verlaten. Hij ontvangt aldaar van dag tot dag, ja van uur tot uur, versterking, daar alle de bewoners der naburige streken die in staat zijn, om de wapenen te dragen, zich onder zijne banieren scharen. Zijne geheele magt, daaronder begrepen die, welke op den weg naar Altemeira staat, kan reeds veilig op 10,000 man geschat worden, en de Mexikanen twijfelen er dan ook niet meer aan, dat hun volgende aanval met den gewenschten uitslag bekroond zal worden, en dat *Barradas*, die van alle zijden ingesloten wordt, zich zal mogen verheugen, indien hij voor zich zelven en zijne soldaten lijfsgenade zal mogen bedingen."

In een naschrift op deze berigten wordt nog vermeld, dat de Generaal *Baradas* den 31sten Augustus een vredebode had afgezonden, om een mondgesprek met *Santa-Anna* te houden, en dat de gelande Spanjaarden vele zieken hadden, zoodat meer dan 700 hunner buiten staat waren de wapenen te dragen.

Ofschoon het hier boven medegedeelde niet overal even duidelijk en blijkbaar van eene Mexikaansch-gezinde hand afkomstig is, zoo schijnt men daaruit toch te kunnen opmaken, dat het berigt in het dagblad van Kadix, wegens de vermeestering Vera-Cruz op den 27sten Augustus, geene waarheid behelsde.

Te Londen twijfelde men, na het ontvangen dezer berigten, niet meer aan het geheel mislukken der Spaansche onderneming, en de Mexikaansche schuldbrieven hebben dan ook op de beurs van den 28sten October eene kleine rijzing ondergaan.

— De *Haarlemsche Courant* meldt het volgende.

FRANKRIJK.

De jagt-equipagien des Konings zijn naar Rambouillet vertrokken; Z. M. zal zich maandag derwaarts begeven, doch voor den nacht in Parijs terug komen.

— De constitutionelen schijnen op eene zegepraal te rekenen, bij de aanstaande verkiezing van Bordeaux. Zij melden dat de heer *Dariste*, een der mededingers van den heer *Bosc*, uit zich zelven heeft afgezien van het zoogenaamd kandidaatschap, ten einde den uitslag der benoeming niet in de waagschaal te stellen.

— Volgens het ministrieel avondblad heeft men wel reden, om te verwachten, dat de Keizer van Rusland de bepalingen van het tractaat van Adrianopel eenigermate zal verzachten, doch men heeft nog geen berigt bekomen, dat door gezegden monarch dienaangaande eenig bepaald besluit is genomen.

MENGELWERK.

DE FRANSCHE POLICIE.

Eene Policie, welke zich verwijdert van hare eenvoudige instelling ter rustbewaring en bescherming, is inderdaad eene verschrikkelijke en monsterachtige zaak. Die, onder het bestuur van FRANCHET en DELAVAU, was nog wel de ergste van alle. Zij was die van de *biddende party*. Jezuiten bovenal, niet te vreden met hun inkomen, hechtten zich aan eenige magtige personen, in de hoedanigheid van niet bezoldigde spions, in het vertrouwen, dat er een tijd zou komen, waarin zij hun eerloos bedrijf niet slechts *eershalve*, maar als een middel, om fortuin te maken, konden uitoefenen. Die tijd verscheen met de vorming van het jongste Ministerie. De *ultra-Monarchale* en bovenal Jezuitsche Policie vestigde zich onder DELAVAU, en hare hoofdplaats was *Montrouge*. Het paleis van den Directeur kon zijn eigen *zwart kabinet* niet ontberen. Het schijnt, dat het geheime bureau, door het bestuur van het postwezen belast met het openen van brieven, aan de bedoelingen van het Gouvernement niet toereikend voldeed, daar hetzelve goedvond, zulks aan de Prefecteur der Policie op te dragen. Aan den Heer FOUDRAS, toen Inspecteur-generaal, is men de schepping en volmaking dezer instelling der duisternis verschuldigd. Groote geldsommen te zijner beschikking hebbende, viel het hem gemakkelijk, bij het meerendeel der vreemde gezantschappen, bijzondere personen, om te koopen, die hem de briefwisseling der Ambassadeurs met hunne Hoven overleverden. Men deed, met de grootste naauwkeurigheid, eene menigte nagemaakte zegels vervaardigen van de onderschepte pakketten. Door middel van een strijkijzer wist men de sporen van het openen derzelven uit te wisschen. Zekere LENOIR, (een naam, zijn bedrijf waardig!) inzonderheid te werk gesteld tot het openen en weer digtmaken der brieven, vond het geheim uit van eene metaalmenging, welke, na den afdruk van het zegel te hebben ontvangen, eene groote mate van vastheid verkreeg. Ten gevolge dier ontdekking, waren weldra, met de volmaakste naauwkeurigheid, de zegels van alle personaadjen, in correspondentie met alle Afgezanten, en van die der Afgezanten zelve, nagemaakt. Men maakte de zegels los, zoo zij van was waren, door er een heet lemmer onder te brengen, en herstelde zulks vervolgens met een weinig gesmolten was. De ouwels werden door stoom verweekt. Op deze schandelijke manier kwam men ter kennisse van de geheele Engelsche diplomatieke correspondentie. — Bijaldien in de jaarboeken der eerloosheid iets grappigs zich konde voordoen, dan zouden wij zulks moeten vinden in den persoon van denzelfden DELAVAU, vervolgd door het denkbeeld, dat men hem wilde vermoorden, en geplaatst onder de beschermende vleugelen dierzelfde handlangers, als eene Engelenwacht rondom hunnen Heilig!

IETS WEGENS DEN JONGEN NAPOLEON AAN HET HOF VAN *WEENEN*.

(le Fils de l'homme, ou Souvenirs de Vienne; par MERY et BARTHELEMY.)

Een der genoemde schrijvers begaf zich dezer dagen naar *Weenen*, om zelf aan den jongen NAPOLEON een exemplaar te overhandigen van beider gemeenschappelijk dichtstuk: *NAPOLEON en Egypte*. Deze poging, echter, mislukte te eenemaal. Zij wreekten zich van deze teleurstelling door een nieuw dichtstuk: *Le Fils de l'homme*. Er liet is uit de merkwaardige aanteekeningen achter hetzelve, dat wij het volgende ontleenden.

„Ik vervoegde mij tot den Graaf VAN CZERNINE, 's Keizers Opperhofmeester. Deze eerbiedwaardige grijsaard ontving mij allerminzaamst, en verwees mij naar den Graaf DIETRICHSTEIN, inzonderheid belast met de opvoeding van den jongen Prins, als zijnde deszelfs Grootmeester. Nadat ik het doel mijner reize had ontwikkeld, nam 's mans gelaat terstond eene uitdrukking aan — ik zal niet zeggen van misnoegdheid, maar van zekere onaangename verlegenheid. Na eenige oogenblikken zwijgens, zeide hij: „Is het wel waar, dat gij herwaarts gekomen zijt, alleen om den jongen Prins te zien? Wie kan u daartoe hebben aangespoord? Is het mogelijk, dat gij gerekend hebt op welslagen? Men vormt zich dan in *Frankrijk* geheel verkeerde, ja belachelijke denkbeelden wegens hetgeen hier omgaat. Is u onbewust, dat de staatkunde van *Frankrijk* en die van *Oostenrijk* evenzeer beletten, dat eenig vreemdeling, vooral *Franschman* den Prins nadere? Hetgeen gij mij verzoekt, is dus volstrekt onmogelijk. Het doet mij waarlijk leed, dat gij eene zoo lange en moeijelijke reis gedaan hebt, zonder eenige kans op welslagen."

De Schrijver putte nu, als het ware, zijne welsprekendheid uit, om tot zijn doel te geraken. „Ik vraag niet," zeide hij onder anderen, „den Prins te spreken zonder getuigen. In uw bijzijn, in dat van tien andere personen zoo ge wilt, moge het zijn; en zoo mij een enkel woord ontsnappe, dat de achtendochtigste staatkunde kan verontrusten, ben ik bereid, mijn leven in een *Oostenrijkschen* kerker te eindigen." Doch alles vruchteloos en, op de aanmerking, dat het, ondanks alle genomene voorzorgen, toch wel mogelijk geweest ware, zoo men zulks gewild had, den jongeling dit of eenig ander geschrift in handen te spelen, ontving hij dit zeer opmerkelijk bescheid: „Weet, Mijnheer, dat de Prins niets hoort, niet of leest, dan hetgeen wij willen, dat hij leze of hoore. Zoo hij, bij geval, een brief, een papier, een boek, ontving, dat onzer waakzaamheid ontsnapt, en tot hem gekomen was zonder door onze handen te zijn gegaan, zijn eerste werk zou zijn, het aan ons te geven, zonder het te openen: hij zou er geen oog in slaan, voor dat wij hem gezegd hadden, dat hij zulks zonder gevaar kon doen." — „Het schijnt dus, Mijnheer de Graaf, dat de Zoon van NAPOLEON op verre na zoo vrij niet is, als wij hem ons in *Frankrijk* verbeelden." — „De Prins, Mijnheer, is geen gevangene; maar — hij bevindt zich in eenen geheel bijzonderen toestand. Wees zoo goed, mij geene vragen meer te doen, en tevens van uw voornemen af te zien, waaromtrent, ik herhaal zulks, eene volstrekte onmogelijkheid bestaat." — Na verloop van veertien dagen, herhaalde de Schrijver, als ten overvloede, zijn bezoek bij den Grootmeester, en ontving dezelfde afwijzing, met deze bijvoeging: „Ik begrijp inderdaad niet, Mijnheer, hoe ge er zoo veel in stellen kunt, om den Prins te zien. Houd u voldaan met te vernemen, dat hij gelukkig is, dat hij geene eerzucht kent. Zijne baan is afgeperkt. Nooit zal hij *Frankrijk* naderen: *de gedachte zelfs zal niet bij hem opkomen*. Zeg dit uwen landgenooten, en help hen, is dit mogelijk, uit hunne dwaling. Gij behoeft niets geheim te houden van alwat ik u zeide; integendeel, ik verzoek u, bij uwe terugkomst in *Frankrijk*, het bekend te maken, te laten drukken zelfs, zoo u dit goeddunkt. Wat betreft het behandigen van uw exemplaar aan den Prins, dit kan niet zijn: het stuk is zeer fraai, als dichtstuk beschouwd; maar het is niet dienstig voor den Zoon van NAPOLEON. Uw beeldrijke stijl, de levendigheid van beschrijving, de kleuren, door u aan de Geschiedenis gegeven, dit alles zou in zijn jeugdig hoofd eene geestdrift en zaden van eerzucht kunnen opwekken, welke, zonder eenig nut, zouden strekken, om hem zijnen tegenwoordigen toestand onaangenaam te maken."

ADVERTENTIËN.

Ingevolge daartoe bekomen autorisatie, zal aan de minst Inschrijvende, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal, worden aanbesteed: de leverantie van diverse *Kleederagiën*, *Beddegoed en verdere Benoodigdheden*, voor het Militair Hospitaal en de Infirmeriën op de Buitenposten; en zulks op de conditiën en voorwaarden, welke benevens de specifieke lijst en de modellen der voormelde goederen, ten kantore der Contrôle voor de gegadigden ter visie liggen; zullende de verzegelde inschrijving-billetten, vergezeld van monsters, aldaar worden aangenomen tot des voormiddags *Elf* uren, van Woensdag den 24sten dezer maand.

Paramaribo, 18 Februarij, 1830.

De Boekhouder Controleur van Suriname,

CH. LEERS.

TRANSPORTEN.

Den 11 Februarij, 1830. H. G. ROUX, qq. c. s., aan JOS. NUNES, van het Huis en Erfpacht Erf, L. D. N. 31, gelegen aan den *Gravenstraat*, met en benevens het daar achter gelegen Erf, uitkomende aan de *Wagenwegstraat*, bekend onder L. D. N°. 142.

„ 15. J. G. VIEIRA, aan JACOT VAN IMTHURN, van de Koffij- en Cacao Plantagie *de Goede Hoop*, en Slaven, gelegen aan de rivier *Saramacca*.

„ VENDUMEESTER, aan ARIJ SANSON, van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, bekend onder L. D. N°. 438.

„ *Kurators der Algemeene Wees-, Desolate- en Onbeheerde Boedels Kamer*, beheerende den Boedel A. B. F. TEXIER, aan J. J. G. SPILKER, van het Huis en Erf, aan de *Joden Breedestraat*, L. D. N°. 23.

„ CORNELIA SCHEPER, en CONSTANTIA VERSCHUUR, voor den Boedel M. A. WOLFF, aan J. J. G. SPILKER, van het Huis, aan het *Plein*, en ½ in het Erf, en in het Zij- en Achtergebouwen, bekend onder L. A. N. 44 en 45.

„ J. J. G. SPILKER, qq. voor A. A. DE BOER, aan hem SPILKER privé, van ½ in het Erf, aan het *Plein*, en ½ in het Zij- en Achtergebouwen van hetzelve.

HIJPOTHEEKEN.

Den 15 Februarij, 1830. M. E. EVANS, geboren ROTHE, in relatie als Curatrice over den Persoon en Goederen van haar Echtgenoot JOHN EVANS, en V. VAN HALM, Jz, als Curator over deszelfs Plantagiën, Eerste Hijpotheek, ten behoeve A. VAN MEERTEN, qq., J. G. J. HELMCKE, op den Houtgrond *De Vier Hendrikken*, gelegen aan de rivier *Saramacca*, en Slaven, cum annexis.

„ M. E. EVANS, geboren ROTHE, Tweede Hijpotheek, ten behoeve A. FERRIER en Co.; op het Huis en Erf, aan de *Waterkant*, bekend onder L. A. N°. 63.

Paramaribo, 19 Februarij, 1830.

De fung. Secretaris,

G. S. DE VEER.

Op autorisatie van de Commissie uit het Gemeente Bestuur, tot de Zaken der *Algemeene Wees-, Desolate- en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen Kurators aan *G. VAN MEEDEVOORT*, qq., overgeven den Boedel en Nalatenschap van wijlen *ANTON GELINK VAN INGEN*.

Paramaribo, 18 Februarij, 1830.

R. GOLLENSTEDE,

Scriba.

KURATORS DER ALGEMEENE WEES-, DESOLATE- EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER DEZER KOLONIE, zullen op Woensdag, den 24sten dezer, des namiddags ten *Vier* uren, ter voorschreve Kamer, door de Vendumeesteresse de Wed. C. S. GOMPERTS, publiek doen verkoopen: Meubelaire Goederen, Mans Kleederen, enz. enz., enz.; aankomende de navolgende Boedels, als: *ALBERT KNOBBE; GEORG CARL SCHENKBERG; CORNELIS ANDRIES SMIT; H. TAM* en *F. W. BARTELINK*.

Paramaribo, 18 Februarij, 1830.

C. A. FISCO, 2de Commies.

KURATORS DER ALGEMEENE WEES-, DESOLATE- EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER DEZER KOLONIE, zullen op Woensdag, den 24sten dezer, des namiddags ten *Vier* uren, ter voorschreve Kamer, door de Vendumeesteresse de Wed. C. S. GOMPERTS, publiek doen verkoopen: Meubelaire Goederen, Mans- en Vrouwen Kleederen, enz., enz.; aankomende de navolgende *Desolate Boedels*, als: *KLAAS RINGELING Jan; HERMAN BERNHARD; J. A. SABELIS; FREDERICH HAUCK; F. M. SMITH; LOUIS PESE; J. C. MULLE; Wm. KENSLAAR* en *SOPHIA WILHELMINA SOESMAN*; van alle welke Boedels er geene genoegzame Goederen gevonden zijn, om Crediteuren te kunnen oproepen.

Paramaribo, 18 Februarij, 1830.

C. A. FISCO, 2de Commies.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den *Hove van Civiele en Crimineele Justitie*, *dezer Kolonie*, zal op HEDEN, den 19 Februarij 1830, 's morgens de Klokke *Half Negen* uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civiele en Crimineele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

Een HUIS en ERF, staande en gelegen aan de *Klipsteenenstraat*, L. C. N°. 22; aankomende *TREDRIK JOHANNES STUGER*.

De *OPSTALLEN*, staande op het van den Lande in Erfpacht bezetene Erf, gelegen aan *Paramaribo*, op den hoek van de *Heeren-* en *Klipsteenstraten*, bekend onder L. . N°. . ., aankomende FREDRICH HENRICH AUGUST ROEBEN.

Paramaribo, 19 Februarij, 1830.

De Ondergeteekende heeft *vermist*: Zes accoord en voldaan geteekende Rekeningen, voor gedane Pontenvrachten in A°. 1828, ten faveure nu wijlen U. M. ARONS, en ten lasten de Plantagiën *Halle in Saxen f* 90. — *Vlucht en Trouw f* 100. — *Vredenburg f* 130. — *Slootwijk f* 160. — *Berlijn f* 50. — *Groot Kuilenburg f* 200. — De Vinder wordt verzocht, dezelven terug te bezorgen bij den Heer S. F. FLU, of bij den Ondergeteekende, zullende beloond worden.

Paramaribo, 18 Februarij, 1830.

P. H. ARONS.

J. CHATEAU heeft thans zijn *Domicilium citandi en executandi* bij P. DU BUS.

Paramaribo, 17 Februarij, 1830.

D. L. DE LEAO LAGUNA en Echtgenoot vertrekt.

G. W. KEMPER vertrekt.

SCHEEPS-TIJDING.

Den 5 dezer, het Brikschip het Huis te Spijk, Kapt. G. Doekson, naar Amsterdam; lading: 270 vaten Suiker, 24 balen schoone Katoen.

Ter Drukkerij van de Erven C. L. FUCHS.